

København 06.06.2024

OPSUMMERING AF EP-SPIDSKANDIDATDEBAT DEN 6. JUNI

Hvad er nyt? I forbindelse med det kommende Europa-Parlamentsvalg søndag den 9. juni afholdt DR og TV2 spidskandidatdebat i kulturhuset Trommen i Hørsholm.

Hvorfor er det relevant? Debatten er den eneste spidskandidatdebat, der bliver transmitteret live på nationalt tv, i løbet af valgkampen. Debatten kan derfor potentielt have stor indflydelse på udfaldet af valget.

Lidt mere kontekst

Debatten afholdtes blot tre dagen inden valgdagen til Europa-Parlamentsvalget. Debatten er særligt vigtig, da meningsmålingerne spår, at det kan blive tæt, og flere af partierne står på vippen til at komme i Europa-Parlamentet. Desuden er der stadig mange danskere, der ikke har besluttet, hvor de skal sætte krydset, og derfor er der stadig meget på spil med kun få dage tilbage af valgkampen.

Vigtige nedslagspunkter

Det var generelt en konfrontatorisk debat, hvor linjerne blev trukket op, og kandidaterne gik hårdt til hinanden. Debatten bar tydeligt præg af, at kandidaterne forsøgte at tegne forskellene tydeligt op, hvilket affødte mange kritiske kommentarer om modkandidaterne.

- Socialdemokratiets spidskandidat Christel Schaldemose blev forelagt historien om, at hendes medkandidat Niels Fuglsang (S) har udtalt, at danske boligejere, der ikke har en tilstrækkelig høj energimærkning, selv skal betale for at leve op til kravene. Det afviste Schaldemose klart og tydeligt, men havde svært ved at svare på, hvem der så skal betale regningen.
- Der var også en hård infight mellem SF og Socialdemokratiet, der nærmer sig hinanden i flere meningsmålinger. Socialdemokratiet angreb SF for ikke at melde klart ud om, hvor mange flygtning Danmark kan tage, mens SF gik til modangreb med en kommentar om, at en af Socialdemokratiets kandidater ligger tættere på SF i en kandidattest.
- Alternativets Jan Kristoffersen meldte ud, at han godt kan forestille sig EU's indsatsstyrke spille en rolle i Ukraine.
- Liberal Alliance blev fra flere sider kritiseret for at gå for meget op i plastiksugerør og -låg. Særligt Moderaterne og Venstre mener, at det er spild af tid, når der er krig i Europa.

Referat af debatten

- **Nævn ét område, hvor EU skal blande sig og ét område, hvor EU skal blande sig uden om**
 - Anders Vistesen (DF) kritiserede EU's bygningsrenoveringsdirektiv, som vil lægge danske landsbyer døde.
 - Per Clausen (EL) fremhævede, at fri bevægelse er godt, men at der er problemer med social dumping.
 - Kristoffer storm (DD) fremhævede, at barselsdirektivet er problematisk og skal laves om.
 - Jan Kristoffersen (Å) roste EU for at få styr på plastiksruelåg.

- Henrik Dahl (LA) fremhævede det indre marked og Erasmus-programmet, men kritiserede barselsdirektivet.
 - Kira Marie Peter Hansen (SF) roste retten til reparation, men at EU skal blive bedre til at reducere farlig kemi.
 - Niels Flemming Hansen (K) fremhævede unge menneskers mulighed for at studere og arbejde i udlandet, men kritiserede arbejdstidsregistrering.
 - Sigrid Friis (RV) kritiserede, at EU fortsat importerer russisk gas. Hun vil kæmpe for en energiuafhængig union.
 - Morten Løkkegaard (V) sagde, at EU har sikret fred og velstand, men GDPR-lovgivningen har fået et absurd udtryk herhjemme grundet overimplementering.
 - Christel Schaldemose (S) roste EU for at fjerne plastik, men betonedede, at EU ikke skal blande sig i den danske arbejdsmarkedsmodel.
 - Stine Bosse (M) sagde, at EU har ført an på klima og sikkerhed, men endnu ikke er kommet langt nok på at beskytte børn og unge.
- **Energieffektivitetsdirektivet: Hvem skal betale for EU's krav om energirenovation af boliger?**
 - Christel Schaldemose (S) gav udtryk for, at vi skal sørge for at energirenovere, fordi den grønne omstilling er helt afgørende for Socialdemokratiet. Det er dog vigtigt, at det skal ske socialt afbalanceret, i fællesskab og udmøntes af Folketinget. Niels Fuglsangs forslag om, at boligejerne selv skal betale for at energirenovere, står for egen regning. Det er IKKE socialdemokratisk politik.
 - Anders Vistesén (DF) argumenterede for, at energieffektivitetsdirektivet er det mest skadelige forslag, som vil lægge provinsbyer øde. Det vil være en kæmpe bombe under boligmarkedet.
 - Morten Løkkegaard (V) sagde, at energimærkningsordningen er sund fornuft, men at udmøntningen er op til Folketinget. Det kommer ikke til at koste danske boligejere 120 milliarder kroner – det garanterer jeg.
- **Regulering af sociale medier: Skal der være en aldersgrænse?**
 - Sigrid Friis (RV) synes, at det er godt med en aldersgrænse, men det er ikke tilstrækkeligt. EU skal stille større krav til techgiganterne.
 - Henrik Dahl (LA) går også ind for aldersverifikation, men er imod, at vi skal aflevere vores identitet.
 - Stine Bosse (M) fortalte, at hun også er tilhænger af, at der er faste rammer for unge og sociale medier. Det kan skabe mistrivsel at være så meget på sociale medier.
 - Niels Flemming Hansen (K) tilslutter sig også ideen om aldersverifikation, men vil ikke blande sig i, hvor lang tid unge er på sociale medier. Algoritmerne skal vi kigge på i stedet.
 - Morten Løkkegaard (V) vil ikke forbyde noget. Venstre er åbne for en aldersgrænse, men der skal være et børnefilter, hvor de voksne kan regulere, hvad børnene kan tilgå.
 - Christel Schaldemose (S) siger, at vi i fællesskab skal lægge arm med techgiganterne. Vi skal ikke kriminalisere børnene, men børnene skal beskyttes med en aldersgrænse.
 - Per Clausen (EL) mener, at diskussionen er forfejlet. Den burde handle om at sætte krav til techgiganterne om skadeligt indhold.
 - Jan Kristoffersen (Å) vil selvfølgelig beskytte borgerne mod skadeligt indhold, men vi skal ikke kaste al privatlivssikkerhed over bord.
 - Kira Marie Peter Hansen (SF) mener, at EU skal indføre en aldersgrænse, men det er ikke tilstrækkeligt. Algoritmerne gør os dybt afhængige, så vi skal også have indholdsregulering.
 - Kristoffer Storm (DD) synes, at de unge kommer for tidligt på sociale medier. Det er fint at hæve aldersgrænsen for at beskytte vores børn.
- **Sikkerhedspolitik: Hvad er EU's rolle i at forsvare os mod truslen for Rusland?**
 - Morten Løkkegaard (V) mener, at Europa har været for dårlige til at opbygge en forsvarsindustri. Krigen kan virke som en katalysator.

- Kira Marie Peter Hansen (SF) mener, at ukrainerne kæmper for frihed og demokrati. Det bliver dyrt. SF er åbne for at prioritere forsvarsproduktion – både i Danmark og i EU. Alle lande skal løfte i flok.
 - Per Clausen (EL) mener, at det vigtigste er at hjælpe Ukraine med at vinde krigen. Der produceres allerede nok nu. Forsvarspolitik hører hjemme i NATO.
- **Kan EU's indsatsstyrke på 5.000 soldater spille en rolle?**
 - Jan Kristoffersen (Å) siger, at der er usikkerhed om, hvad indsatsstyrken indebærer, men at han godt kan se den spille en rolle i Ukraine.
 - Kira Marie Peter Hansen (SF) mener, at beslutningen om at sende danskere i krig ligger i Folketinget, og at det ikke er meningen, at den skal bruges i Ukraine.
 - Morten Løkkegaard (V) sagde, at der aldrig kommer nogen EU-hær. Indsatsstyrken skal sættes ind som politistyrke, der kan lave fredsbevarende arbejde.
 - Stine Bosse (M) vil have en forsvarskommissær, der skal stå for fælles indkøb af forsvarsmateriel. Vi skal også overveje fælles lånoptag. Vi skal først se, hvor vi kan spare, og om vi kan bruge de russiske renter, men vi skal skynde os.
 - Anders Vistesen (DF) vil gerne hjælpe ukrainerne, men vi skal presse regeringerne i Europa, før vi gældsætter EU mange generationer frem.
 - Sigrid Friis (RV) mener, at vejen til fred har flere spor. Ukrainerne efterspørger militær hjælp. Vi skal svække Rusland økonomisk. Vi er med til at finansiere Ruslands krig med vores import af russisk gas. Vi skal også vise Ukraine vejen til et EU-medlemskab.
 - Niels Flemming Hansen (K) mener, at ingen angriber en fjende, der er stærk. Vi skal have en europæisk forsvarsindustri, og det skal en ny forsvarskommissær hjælpe med.
 - Christel Schaldemose (S) vil opruste Europa. EU kan sørge for, at vi starter en våben- og ammunitionsproduktion.
 - **Migration: Hvem bakker op om solidaritetsmekanismen i migrationspagten?**
 - Kira Marie Peter Hansen (SF) bakker op om solidaritetsmekanismen. Danmark skal starte med at tage minimum 500 kvoteflygtninge. Derefter skal vi diskutere, om vi har plads til flere. Det er ikke sikkert, vi har det, fordi antallet betyder noget.
 - Kristoffer Storm (DD) vil have EU op i tempo og igangsætte asylbehandling i tredjelande. I mellemtiden skal vi opgradere vores grænsevagter og få stoppet folk. Danmark kan gå forrest og vise vejen til asylbehandling i tredjelande.
 - Christel Schaldemose (S) mener, at det er afgørende at løse migrationsproblemet ved roden. Vi skal flytte asylbehandling uden for EU. Sådan kan vi hjælpe mange flere og samtidig beskytte Europa.
 - Henrik Dahl (LA) mener, at EU bør lave en aftale i stil med den, som Italien har lavet med Albanien.
 - Stine Bosse (M) vil ikke have, at Danmark tager 7.000 flygtninge. Vi skal kunne sende flygtninge uden asylbehov retur, og så skal vi arbejde for, at der ikke er en grund til at rejse over Middelhavet.
 - Anders Vistesen (DF) vil ikke have flere flygtninge i Danmark. Tallet er nul. Der er integrationsproblemer nok i Danmark. Vi skal snarere sende flygtninge retur.
 - Kristoffer Storm (DD) siger, at der er mange gode ting i migrationspagten. Vi stemte for grundet retsforbeholdet – ellers havde migrationspagten ikke været tålelig.
 - Stine Bosse (M) vil først af med retsforbeholdet, når der er styr på de ydre grænser.
 - Per Clausen (EL) pointerer, at debatten åbenbart handler om hvem der kan bygge det højeste hegn til Europa.
 - Niels Flemming Hansen synes, at problemet er, at det i dag er menneskesmuglere, der bestemmer, hvem der kommer til Europa. Derfor skal vi have asylcentre udenfor Europa, styrke Frontex og lave en Afrika-plan.
 - Jan Kristoffersen (Å) mener, at det sagtens kan være en god idé med asylbehandling udenfor Europa. Men det vigtige er en langsigtet plan for Afrika.

- Sigrid Friis (RV) synes ikke, at asyl- og migrationspagten er perfekt, men den er bedre end slet ingen aftale. Vi skal finde fælles fodslag i Europa. Den solidariske fordelingsmekanisme er ét af svarene.
 - Christel Schaldemose (S) siger, at Socialdemokratiet har stemt for migrationspagten på grund af retsforbeholdet. Kommissionen skal kigge på asylbehandling i tredjelande som noget af det første.
 - Morten Løkkegaard (V) mener, at det handler om at løse det akutte problem, og det er ved øget kontrol og ved at bygge et hegn ved Europas ydre grænser. Vi kan ikke tale om omfordeling, inden vi ikke har lukket hullet.
- **Omstilling af landbruget: Skal vi have en europæisk CO2-afgift?**
 - Morten Løkkegaard (V) mener, at når vi skal have en dansk CO2-afgift, går vi også ind for en europæisk afgift. Men et kvotesystem, hvor forurenere betaler, er en bedre løsning.
 - Niels Flemming Hansen (K) går ikke ind for, at EU skal opkræve skatter. Det er en god ide med et kvotesystem
 - Henrik Dahl synes, at en europæisk CO2-afgift er den mest effektive markedsløsning. Skatten skal opkræves nationalt.
 - Kristoffer Storm vil støtte teknologisk udvikling. Det er sværere for landmændene at reducere udledninger end industrien. Vi skal ikke tage penge ud af landbruget.
 - Sirid Friis mener, at vi skal gå fra landbrugsstøtte til klimastøtte.
 - Stine Bosse (M) vil bruge landbrugsstøtten til at omstille, og så skal vi have en klimatold.
 - Anders Vistesén (DF) mener, at omkostningerne kommer til at ligge i danskernes pengepung, og klimaet får det ikke et hak bedre.
 - Kira Marie Peter Hansen (SF) kan godt forstå, at landmændene er sure, fordi hvert år er der landbrug, der lukker. Vi skal sørge for, at europæiske landbrug bliver bæredygtige og holder længere.
 - Per Clausen (EL) vil bruge landbrugsstøtten til at sikre den grønne omstilling og grønne arbejdspladser.
 - Christel Schaldemose (S) siger, at naturen lider rigtig meget, og de europæiske landbrug har ikke reduceret i samme takt, som andre industrier. Lad os smække pengeposen i for dem, der ikke reducerer CO2-udledningen.
 - **Plastik: Skal EU bestemme, om vi må bruge plastikemballage?**
 - Anders Vistesén (DF) synes, at det er typisk EU-symbollovgivning. Det er en daglig gene, og det koster for erhvervslivet.
 - Per Clausen (EL) vil gøre det lettere at reducere plastikforurening. Måske er det symbolsk; men bedre end ingenting. EU skal skrue op for plastikreduktion.
 - Henrik Dahl (LA) synes også, at det er symbolpolitik. Plastik og sugerør udgør kun en lille fraktion af affaldsforureningen.
 - Kira Marie Peter Hansen (SF) er uenig i, at det er symbolpolitik. Det gør en forskel. Vi får en renere natur og et renere miljø.
 - Christel Schaldemose (S) synes heller ikke, at det er symbolpolitik, men er stolt af have været med til at vedtage det. Men måske kunne vi have designet plastiklågene mere klogt.
 - Niels Flemming Hansen (K) synes, at papsugerør er en god ide.
 - Stine Bosse (M) undrer sig over, at Liberal Alliance går så meget op i sugerør. Vi skal sørge for at fjerne plastik, og EU er stedet at regulere plastik.
 - Jan Kristoffersen (Å) synes, at vi skal ned i detaljerne, hvis vi skal nå de store mål.
 - Kristoffer Storm (DD) elsker sugerør i plastik. Det er ærgerligt, at det fylder så meget, men det er EU-politikernes skyld.
 - Morten Løkkegaard (V) synes, at det er ærgerligt, at det fylder så meget, når der er krig i Europa.
 - Sigrid Friis (RV) vil knokle for at give en renere klode videre til vores børn.